

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Енчо Герганов,

Департамент по когнитивна наука и психология,

Нов български университет

за дисертационния труд **МЕДИАЛИЗАЦИЯТА НА ОБЩЕСТВОТО**

на доц. д-р Добринка Пейчева

Трудът е представен за защита с цел получаване на научната степен

“ДОКТОР НА НАУКИТЕ”

В дисертационното си изследване доц. д-р Добринка Пейчева разработва в многоаспектен план въведения от нея теоретичен конструкт медиализация, който е изпълнен с богато теоретично съдържание, обхващащо многопосочните прояви на съвременните масови комуникации. В ядрената семантика на този конструкт е заложена идеята за медиализацията на обществото като резултат от бурното развитие на информационните технологии, интернет, мобилните средства за комуникации и непрекъснато развиващите се софтуерни технологии, осигуряващи различни все по-ефективни модели на социални мрежи. Много съдържателно е концептуализирана постановката за цивилизационната ценност на медиализацията, като е показана структурно образуващата ѝ функция при моделирането на съвременните общества. В първата част на дисертационния си труд доц. Пейчева прави задълбочен анализ на класическите форми и средства на масова комуникация, основните им характеристики, възможности и ограничения. Показва с необходимата яснота комуникационните напрежения, които възникват поради еднопосочност на класическите масови комуникации, обричащи реципиентите да бъдат пасивна публика. Тези напрежения предизвикват възникването на многолинеен комуникационен модел, който бързо измества стария еднолинеен и създава условия за нов тип групово организираност на индивидите в уеб пространството. Всички тези трансформации в медийното пространство са предпоставка за медиализацията на обществото. Във втората част на труда доц. Пейчева изследва както в теоретичен, така и в емпиричен план медиализационните процеси и последици в масовите комуникации и в обществените отношения. Тя показва убедително как трансформациите в модела на комуникацията преобразуват

комуникативното действие в “логистиран интерактивен процес с относително равнопоставени участници”. Комуникативното действие се трансформира от едностранно в многопосочно и придобива същностните характеристики на социалното действие. Докторантката извежда дълбоко съдържателни идеи от своята теория, които служат като обяснителен механизъм на медиализацията на социалните контакти, реструктурирането на публичното културно пространство, реструктурирането на междуличностните комуникации в нови кодови пространства за общуване и др. Продуктивността на нейната теория за медиализацията е показана изключително добре при разглеждането на трансформациите в груповите комуникации. С релефни примери от социалните мрежи в интернет доц. Пейчева разкрива един нов комуникационен конгломерат, в който се наблюдава взаимнопроникване на междуличностна, групова и масова комуникация и създаване на медиасинтез от елементи на нетрадиционното междуличностно, групово и масово общуване. За да покаже мащабите на тези комуникационни процеси, докторантката разглежда и параметрите на медиализацията на домашното пространство, на труда и икономическите отношения. Тя изтъква такива важни положителни характеристики на медиализацията на трудовия процес, каквито са креативизиране на труда, дейността му детерминираност, рационализиране на трудовия процес, трансформация на работната среда в комбинация от физичност и уеб базираност. Медиализацията променя смисъла и съдържанието на взаимодействието между медиите и институциите. В резултат от този процес доц. Пейчева извежда съществени трансформации, като нови медийни практики и форми на институционален живот, нова аудитория, нови форми на информираност и публичност, нови медийно обвързани актьори, нови механизми на управление и участие на управляваните в управлението. В светлината на разработената от доц. Пейчева теория за медиализация по нов начин може да се артикулират и процесите на глобализация, което тя показва много убедително.

Основният научен принос на докторантката е разработената от нея теория за медиализацията на обществото, която е алтернатива на различни съществуващи теоретични модели на масовите комуникации. Друг съществен принос е преоценката

на парадигмата за социалното действие и пренасочването ѝ към комуникационното действие, включващо един нов актьор, който действа едновременно като деятел и потребител, като реципиент и комуникатор. В рамките на своята теория за медиализацията на обществото доц. Пейчева преосмисля фундаментални социологически концепции за комуникациите и информационното общество.

В заключение ще обобщя, че докторската дисертация на доц. Добринка Пейчева предлага нова теория за масовите комуникации и информационното общество, теория с интегрален характер, обхващаща динамично развиващи се комуникационни структури, социални мрежи в интернет, виртуални пространства за изпълнение на трудови задачи в глобалната икономика, организация на нова публичност с многопосочни интеракции. Нейната теория за медиализацията на обществото е с мощна продуктивност и с голяма обяснителна сила.

Въз основа на високата ми оценка за труда и посочените научни приноси предлагам да се даде на доц. д-р Добринка Пейчева научната степен “доктор на науките” и призовавам уважаемите членове на научното жури да гласуват за това предложение.

София, 25 юни 2012 г.

Подпис:

/Проф. д-р Енчо Герганов/